

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 9, 41, 44, 67 IR 74 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį 6¹ punktu:

„6¹) nustato gaminančių vartotojų sukuriama finansinio poveikio dėl didmeninės elektros energijos rinkos kainų pokyčių, vartotojams, gamintojams ir (ar) kitiems Tarybos nustatytiems subjektams, vertinimo sąlygas ir tvarką, kurioje taip pat nustatomas atliekamo vertinimo laikotarpis ir jo atnaujinimo sąlygos, bei atlieka šį vertinimą;“.

2. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį 6² punktu:

„6²) nustato tiekėjo ataskaitos ir nepriklausomo auditoriaus išvados, nurodytų šio įstatymo 41 straipsnio 9 dalyje, teikimo sąlygas ir tvarką;“.

2 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Papildyti 41 straipsnį 9 dalimi:

„9. Tiekėjas, teikiantis šio įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 9 punkte nurodytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, vadovaudamasis Tarybos nustatyta tvarka ir sąlygomis, kiekvienais metais ne vėliau kaip iki einamųjų metų birželio 1 dienos Tarybai pateikia ataskaitą, susijusią su gaminančių vartotojų, kuriems taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, nuo praėjusių metų kovo 1 dienos iki einamųjų metų vasario mėnesio paskutinės dienos į elektros tinklus patiekto ir suvartoto elektros energijos kiekio, neviršijančio į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio, vertės užtikrinimu, ir nepriklausomo auditoriaus atliktos patikros dėl šios ataskaitos išvadą. Šios dalies nuostatos *mutatis mutandis* taikomos garantinio elektros energijos tiekimo atveju.“

3 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) buitiniams vartotojams, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę ~~praėjusio~~ **einamojo** ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 1,15. Kai toks buitinis vartotojas yra gaminantis vartotojas, kuriam taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nustatyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, atgautos elektros energijos kiekio atveju – taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje padauginus iš koeficiento 0,15. Vartotojams, išskyrus buitinius vartotojus, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę ~~praėjusio~~ **einamojo** ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 1,25. Kai toks vartotojas, išskyrus buitinį vartotoją, yra gaminantis vartotojas, kuriam taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nustatyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, atgauto kiekio atveju – taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio

mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 0,25. Garantinio tiekimo trukmei viršijus 6 mėnesius per paskutinius 24 mėnesius, nuo kito kalendorinio mėnesio šiame punkte nurodyti koeficientai buitiniams vartotojams (įskaitant gaminančius vartotojus) yra didinami 0,15 dydžiu, o kitiems vartotojams (įskaitant gaminančius vartotojus) – 0,25 dydžiu. Šią šias kainas apskaičiuoja garantinis elektros energijos tiekėjas ir paskelbia savo interneto svetainėje. Skirtumas tarp faktinių ataskaitinio laikotarpio pajamų ir garantinio elektros energijos tiekėjo patirtų garantinio elektros energijos tiekimo veiklos sąnaudų, įskaitant elektros energijos įsigijimo sąnaudas, priskiriamas garantinio elektros energijos tiekėjo sąnaudoms ar pajamoms pagal šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytą metodiką.“

4 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 67 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainą, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodyti asmenys ir (arba) viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainą, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodyti asmenys bei jas sudarančių atskirų sudedamųjų dalių kainas pagal šiame įstatyme nustatytą galutinį viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąrašą, nustato Taryba. Taryba viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainas už šio įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 9 punkte teikiamas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas nustato ne ilgesniam negu dviejų metų laikotarpiui, atsižvelgdama į pagal šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 6¹ punkte atliktą vertinimą ir į informaciją, pateiktą pagal šio įstatymo 41 straipsnio 9 dalį, ir prireikus jas peržiūri ir (ar) atnauja. Šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 6¹ punkte nurodytas vertinimas atliekamas ne vėliau kaip iki birželio 1 dienos, vertinant ne trumpesnę kaip 2 metų laikotarpį.“

2. Papildyti 67 straipsnį 15 dalimi:

„15. Pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainą, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodyti asmenys už šio įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 9 punkte nurodytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą, surinkta bendra suma negali būti mažesnė nei gaminančių vartotojų sukuriamas finansinis poveikis vartotojams, gamintojams ir (ar) kitiems Tarybos nustatytiems subjektams.“

3. Papildyti 67 straipsnį 16 dalimi:

„16. Šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytų asmenų mokama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kaina negali būti didesnė kaip 0,01 euro (be PVM) už 1 kWh į elektros tinklus patiektos elektros energijos. Kai dėl šioje dalyje nustatyto kainos ribojimo tiekėjai ir garantinis elektros energijos tiekėjas, negauna visos sumos, reikalingos užtikrinti gaminančių vartotojų, kuriems taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, nuo praėjusių metų kovo 1 dienos iki einamųjų metų vasario mėnesio paskutinės dienos į elektros tinklus patiekto ir suvartoto elektros energijos kiekio, neviršijančio į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio, vertę, neužtikrinta vertės dalis padengiama lygiomis dalimis tarp tiekėjų (proporcingai kiekvieno tiekėjo patirtam neigiamam elektros energijos, apskaitytos taikant Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodytus elektros energijos kiekio apskaitos principus, vertės rezultatui, įskaitant ir garantinį elektros energijos tiekėją), bei šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodytų asmenų.“

5 straipsnis. 74 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 74 straipsnio 2 dalį 9 punktu:

„9) tiekėjų veikla, susijusi su pareiga gaminantiems vartotojams, kuriems taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nustatyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, užtikrinti per kaupimo laikotarpį, nurodytą Atsinaujinančių išteklių

energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalies 1 punkte, į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio susigražinimą ta pačia (tolygia patiektam elektros energijos kiekiui) verte.“

2. Pakeisti 74 straipsnio 4 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) naudoja elektros energiją ūkiniam poreikiams tenkinti ir kurių elektros energijos gamybos ir (ar) vartojimo įrenginiai prijungti prie elektros tinklų operatoriaus valdomų elektros tinklų – už visą iš tinklų operatoriaus valdomų elektros tinklų suvartotą elektros energijos kiekį, išskyrus gaminančių vartotojų suvartotą elektros energijos kiekį, už kurį buvo atsiskaityta gaminančių vartotojų iš atsinaujinančių išteklių pagaminta elektros energija, taikant Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodytus elektros energijos kiekio apskaitos principus ir (ar) Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20⁴ straipsnyje nustatytą grynąjį atsiskaitymą;“.

3. Papildyti 74 straipsnio 4 dalį 4 punktu:

„4) yra gaminantys vartotojai, tiekiantys elektros energiją į elektros tinklus, taikant Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodytus elektros energijos kiekio apskaitos principus – už jų pagamintą ir kaupimo laikotarpiu į tinklų operatoriaus valdomus elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį.“

4. Pakeisti 74 straipsnio 5 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) gaminančių vartotojų ir gamintojų naudojant atsinaujinančius energijos išteklius pasigaminant ir, nepatiekiant į tinklų operatoriaus valdomus elektros tinklus, savo reikmėms ir (ar) ūkinei veiklai vykdyti suvartotą elektros energijos kiekį;“.

5. Pripažinti 74 straipsnio 5 dalies 4 punktą netekusiu galios.

4) elektros energijos kiekį, kuris elektros energiją gaminančio vartotojo buvo patiektas į elektros tinklus ir po to suvartotas savo reikmėms ir ūkio poreikiams;

6. Pakeisti 74 straipsnio 5¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„5¹. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai ir (ar) jos dalyviams, išskyrus už tą elektros energijos kiekį, kuris buvo pagamintas atsinaujinančių išteklių bendrijai priklausančiuose energijos gamybos įrenginiuose, buvo patiektas į elektros tinklus ir po to suvartotas atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ir (ar) jos dalyvių reikmėms ir ūkio poreikiams, surinktos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos, išskyrus lėšas, kurios surinktos už šios bendrijos dalyvių į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį, kai taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, kompensuojamos Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka.“

7. Pakeisti 74 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos gali būti naudojamos tik šio straipsnio 2 dalyje nustatytoms viešuosius interesus atitinkančioms paslaugoms finansuoti ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo sąnaudoms padengti. Lėšos už šio straipsnio 2 dalies 9 punkte nurodytų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimą renkamos iš šio straipsnio 4 dalyje nurodytų asmenų ir išmokamos Vyriausybės nustatyta tvarka tiekėjams ir garantiniam elektros energijos tiekėjui proporcingai jų patirtam neigiamam elektros energijos, apskaitytos taikant Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodytus elektros energijos kiekio apskaitos principus, vertės rezultatui.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2026 m. kovo 1 d., jeigu Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas gaunamas iki 2026 m. kovo 1 d., arba praėjus 2 mėnesiams po Europos Komisijos pritarimo gavimo dienos, jeigu Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas gaunamas po 2026 m. kovo 1 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija nedelsdama informuoja Teisės aktų registro tvarkytoją apie šio įstatymo įsigaliojimo datą po Europos Komisijos pritarimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas gavimo dienos.

2. Šio įstatymo 3 straipsnis įsigalioja 2026 m. kovo 1 d.

3. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2026 m. vasario 28 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Šio įstatymo 3 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 44 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytus koeficientus, naudojamus elektros energijos garantinio tiekimo kainai apskaičiuoti, garantinis elektros energijos tiekėjas taiko apskaičiuodamas elektros energijos garantinio tiekimo kainą už 2026 m. kovo ir vėlesniais mėnesiais suvartotą elektros energiją, o Elektros energetikos įstatymo 44 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytas elektros energijos garantinio tiekimo 6 mėnesių terminas pradedamas skaičiuoti nuo 2026 m. kovo 1 d.

5. Šio įstatymo 1 straipsnyje nurodytas elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančių vartotojų sukuriama finansinio poveikio vartotojams, gamintojams ir (ar) kitiems Tarybos nustatytiems subjektams vertinimas pirmą kartą atliekamas ne vėliau kaip iki 2026 metų birželio 1 dienos.

6. Šio įstatymo 2 straipsnyje nurodyta ataskaita ir nepriklausomo auditoriaus atliktos patikros dėl šios ataskaitos išvada, kurias tiekėjas yra įpareigotas pateikti Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai ne vėliau kaip iki einamųjų metų birželio 1 dienos, pirmą kartą teikiamos už laikotarpį nuo 2025 metų balandžio 1 dienos iki 2026 metų vasario 28 dienos.

7. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta kaina už šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą taikoma nuo 2027 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas